

одному субрахунку в розрізі видів витрат, що забезпечить додаткові можливості їхнього аналізу, обліку відхилень від кошторисів і оцінки фінансових результатів від капіталовкладень у конкретні проекти. [1]

Безсумнівним є факт, що саме система обліку є визначальною інформаційною базою для обґрунтування прийнятих управлінських рішень. Але обмеження поняття «обліково-аналітичне забезпечення» однією лише інформацією, що продукується підсистемою фінансового обліку, тобто фіксацією та накопиченням стандартної синтетичної та аналітичної інформації на рахунках, а також узагальненням її у фінансовій звітності, не зовсім справедливе.

Можна припустити, що аналітична складова інформаційного забезпечення менеджменту гарантується веденням аналітичного обліку на підприємстві, і ніяк не пов'язана з методами економічного аналізу. Але, якщо відстежити розвиток управлінського обліку, то стає зрозумілим, що він є системою, яка включає, окрім накопичення та систематизації інформації, ще й її аналіз.

Критеріями додаткового аналітичного розподілу витрат капітального характеру в рамках управлінського обліку, на наш погляд, можуть слугувати:

- а) ознаки аналітичності.
- б) регламентування безпосередньої

організації обліку. [1]

Стосовно регламентування організації обліку, вона визначається саме методами які використовуються при управлінні проектами.

Важливо відмітити, що сьогодні є ряд новітніх методик управління проектами, що відповідають вимогам часу та активно використовуються в певних галузях. Тут важливо відмітити, що однією з таких галузей є галузь створення інформаційних технологій. І саме в ній зародилась методологія Scrum, яка була запропонована японськими і американськими дослідниками. Дана методологія ефективно використовується для управління інформаційними проектами, тобто управління розробкою інформаційних систем та програмного забезпечення. Особливістю розробки програмного та інформаційного забезпечення є те, що розробка виконується покроково, поступово удосконалюючи новий продукт, при цьому узгоджуючи з замовником його функціональність.

Зважаючи на особливість даної методології та вимоги управління до інформаційного забезпечення вбачаємо за необхідне продовжити дослідження в даному напрямку та визначити параметри облікової інформації та особливості організації облікової системи за умови управління проектами за scrum-методологією.

Список використаних джерел:

1. Стоянова-Коваль С. С. Облік інвестицій за умов проектного менеджменту [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://ic.faa.org.ua/pdf/86-oblik-investiciy-za-umov-proektnogo-menedzhmentu.pdf>
2. Крупка Я.Д. Облік інвестицій : монографія / Я.Д. Крупка. – Тернопіль : Економічна думка, 2001. – 302 с.

УДК 657.6:657.28:369.046

КОНТРОЛЬ РОЗРАХУНКІВ ЗА СОЦІАЛЬНИМ СТРАХУВАННЯ

Михальчишина Л.Г. – к.е.н., доцент; Галушак О.П. – студентка
Вінницький національний аграрний університет

Основним завданням соціального страхування є забезпечення високого рівня захисту населення України, поліпшення його добробуту та забезпечення надійності соціальної сфери. Для виконання цих завдань соціальне страхування повинно дотримуватися принципів прозорості та публічності діяльності фондів соціального страхування; уніфікованості бази нарахування страхових внесків; контролю за всіма фінансовими потоками, які надходять до фондів соціального страхування, а саме за їх подальшим використанням та інших [1, с. 132].

Контроль розрахунків із соціальними фондами є одним із методів забезпечення ефективної фінансово-господарської діяльності

підприємств та організацій, головною метою проведення розрахункових операцій по соціальному страхуванню є контроль правильності, повноти та своєчасності здійснених відрахувань до соціальних фондів, встановлення наявності фактів порушень чинних нормативно-правових актів при обліку соціальних операцій та розробка заходів з їх ліквідації та запобігання.

Правильне використання коштів соціального страхування залежить від своєчасного і достовірного ведення бухгалтерського обліку, основними завданнями якого є своєчасне нарахування і перерахування внесків на загальнообов'язкове державне

соціальне страхування, достовірність виплат за рахунок фондів соціального страхування, правильне складання звітності про нарахування, використання і перерахування коштів соціального страхування, забезпечення прозорої системи соціального страхування [2].

Розрахунки з обов'язкового державного соціального страхування тісно пов'язані із розрахунками по оплаті праці, тому при проведенні контролю операцій по соціальному страхуванню використовуються джерела інформації, пов'язані із нарахуванням та виплатою заробітної плати і встановлені форми звітності (звіт щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування).

Здійснювати контроль за дотриманням платниками єдиного соціального внеску вимог Закону «Про збір та облік єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 8 липня 2010 р. № 2464-VI (Закон про ЄСВ) уповноважені органи доходів і зборів.

Пенсійний фонд та його територіальні органи мають право брати участь у планових перевірках, які проводяться органами доходів і зборів, для перевірки достовірності відомостей, поданих до реєстру застрахованих осіб Державного реєстру, та у випадках, передбачених законом, проводити позапланові перевірки бухгалтерських книг, звітів, кошторисів та інших документів страхувальників щодо достовірності відомостей, поданих до реєстру застрахованих осіб або для призначення пенсій, отримувати необхідні пояснення, довідки і відомості з питань, що виникають під час таких перевірок [3].

Згідно з ч. 12 ст. 9 Закону про ЄСВ єдиний внесок підлягає сплаті незалежно від фінансового стану платника. У разі несвоечасної або не в повному обсязі сплати єдиного внеску до платника застосовуються фінансові санкції, передбачені законом, а посадові особи, винні в порушенні законодавства про збір та ведення обліку єдиного внеску, несуть дисциплінарну,

адміністративну, цивільно-правову або кримінальну відповідальність.

Законом № 406 виключений п. 4 частини 11 ст. 25 Закону про ЄСВ, яким передбачалося застосування штрафних санкцій до платника єдиного внеску за неподання, невчасне подання, подання за невстановленою формою звітності, передбаченої цим Законом [4]. Але згідно ст. 165¹ КпАП порушення порядку нарахування ЄСВ, неподання, невчасне подання, подання за невстановленою формою звітності по єдиному внеску або представлення недостовірних відомостей, що використовуються в Державному реєстрі загальнообов'язкового державного соціального страхування, іншої звітності та відомостей, передбачених Законом про ЄСВ, спричиняють за собою накладення штрафу на посадових осіб від 20 до 30 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 340 до 510 грн.). Ті ж дії, скоєні особою, яка протягом року піддавалася адміністративному стягненню за одне з вищезгаданих правопорушень, ведуть до накладення штрафу на посадових осіб від 30 до 40 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 510 до 680 грн.) [5].

Сума ЄСВ, своєчасно не нарахована та/або не сплачена у строки, встановлені Законом, є недоїмкою та стягується з нарахуванням пені та застосуванням штрафів. За несплату (неперерахування) або несвоечасну сплату (несвоечасне перерахування) єдиного внеску накладається штраф у розмірі 20% своєчасно не сплачених сум (п. 2 ч.11 ст.25 Закону про ЄСВ). Крім того, на суму недоїмки нараховується пеня з розрахунку 0,1% суми недоплати за кожний день прострочення платежу (ч.10 ст. 25 Закону про ЄСВ). [3].

Отож, підсумовуючи все вищесказане, варто зазначити, що в сучасних умовах ринкової економіки важливу роль відіграє функціонування Фонду соціального страхування України, адже це важлива складова частина соціального захисту населення, центром якого є людина та її потреби, а якість їх задоволення впливає на соціально-економічний розвиток держави.

Список використаних джерел:

1. Лебедик Г.В., Криуліна А.С. Сучасний стан та перспективи розвитку розрахунків з органами соціального страхування. *Економіка і регіон*. 2015. №6 (55). С. 131-135.
2. Ковалевич Д. А. Про деякі аспекти обліку і контролю розрахунків за соціальним страхуванням / Д. А. Ковалевич, І. Д. Дутчишин // *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2010. Вип. 2. С. 318-325.
3. Про збір та облік єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 8 липня 2010 р. № 2464-VI.

4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи: Закон України від 04.07.2013 р. № 406-VII.

5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X

УДК 657.372

ОСНОВНІ СКЛАДОВІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ У ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА

Пилявець В.М. – к.е.н.

Вінницький навчально – науковий інститут економіки THEU

Пилявець Є.М. – викладач

Вінницький торговельно-економічний коледж КНТЕУ

Ефективне управління фермерським господарством залежить передусім від якості отриманої інформації, цінність якої визначається достовірністю та здатністю комплексно характеризувати його господарську діяльність. Джерелами такої інформації є дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності, які забезпечують потреби внутрішніх і зовнішніх користувачів щодо результатів господарювання як окремого фермерського господарства, так і галузі в цілому.

Для успішного функціонування підприємства у сучасних умовах господарювання необхідна ефективна інформаційна система, яка б забезпечувала менеджмент своєчасними та якісними даними про суттєві факти господарської діяльності. Вирішення цього завдання покладене на бухгалтерський облік, який повинен не просто фіксувати господарські операції, а й надавати оперативну аналітичну інформацію.

Н. Л. Правдюк та О. С. Кривоконь стверджують, що для фермерських господарств облік є основним джерелом оперативної і об'єктивної інформації про розвиток виробництва та здійснення господарських операцій. Обсяг і ступінь її точності визначаються метою господарювання, виробничою необхідністю і економічною доцільністю [1].

О. Д. Радченко вважає, що бухгалтерський облік фермерського господарства сприяє досягненню мети та успішному його розвитку, є засобом самоконтролю за економічним і фінансовим станом господарства, його платоспроможністю, індикатором економії, сприяє формуванню ділової активності, дає змогу поєднати сукупність економічних процесів, оцінити результати, виявити позитивні та негативні сторони діяльності [2, с. 94].

Як стверджує Н. В. Данік, успішна діяльність фермерських господарств та ефективні ділові відносини з ринковим середовищем потребують забезпечення їх керівників чіткою системою облікової інформації. Крім того, їм як юридичним особам потрібно обов'язково скласти фінансову звітність.

Діяльність фермерського господарства як предмет обліку можна визначити як сукупність господарських процесів та їх результатів, що забезпечуються відповідними господарськими засобами і джерелами їх формування, які виступають об'єктами обліку. [3, с. 102].

Таким чином, об'єктами бухгалтерського обліку господарської діяльності фермерського господарства є господарські засоби та джерела їх утворення, а також доходи, витрати та фінансові результати.

Важливим є визначення мети і завдань бухгалтерського обліку у фермерському господарстві. Згідно з Методичними рекомендаціями з організації та ведення бухгалтерського обліку в фермерських господарствах № 89 метою ведення обліку в фермерському господарстві є визначення фінансових результатів, здійснення розрахунків з бюджетом і складання звітності [4].

Ширше окреслює мету ведення обліку в фермерському господарстві І. О. Белебега, він вважає, що метою є визначення результатів господарської діяльності та отримання економічної інформації для потреб управління, контролю, аналізу і планування; обґрунтування суми податків до бюджету, своєчасність складання бухгалтерської та статистичної звітності [5].

Так, О. Д. Радченко доповнює, що бухгалтерський облік у фермерському господарстві виконує такі завдання: запис господарських фактів, правильне і своєчасне складання первинної документації; зведення і групування первинної інформації та її систематизацію в регістрах бухгалтерського обліку; накопичення даних про витрати і доходи, визначення фінансового результату господарської діяльності; складання звітності на основі бухгалтерського обліку; оцінка економічної діяльності, аналіз результатів господарювання, своєчасне запобігання негативним фінансовим явищам і прийняття ефективних виробничих та управлінських рішень [2, С. 95].

На основі наукових джерел можна